

Міністерство внутрішніх справ України
Одеський державний університет внутрішніх справ

Роль та місце правоохоронних органів
у розбудові демократичної правової держави

Матеріали

X Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

30 березня 2018 року

Одеса
ОДУВС
2018

УДК 351.74
ББК 67.401.133
Р68

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення
статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги

Р68 **Роль** та місце правоохоронних органів у розбудові демократичної правової держави: матеріали X міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Одеса, 30 березня 2018 р. — Одеса: ОДУВС, 2018. — 282 с.

УДК 351.74
ББК 67.401.133

*Шмаленко Ю. І.,
к. політ. н., доцент, доцент кафедри українознавства ОДУВС*

ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА ТА ПЕДАГОГІЧНА КУЛЬТУРА ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Сьогодні, коли змінюється освітня парадигма – від технократичної до гуманістичної, особливого значення набуває особистість викладача вищої школи, його педагогічна культура та морально-професійні якості. Реформування концепції освіти та освітнього процесу, припускають нові вміння викладача: швидко освоювати новий зміст, підходи, методики навчання, створювати свої варіанти організації та методики навчання, що враховують соціально-психологічні, культурно-економічні зміни сьогодення.

У зв'язку з суспільними змінами питання про професійну етику та педагогічну культуру кожного викладача звучить особливо актуально. Викладач несе відповідальність за результати своєї праці. Адже від його ефективної та професійної діяльності сьогодні залежить майбутнє суспільства. Важко уявити собі іншу діяльність, яка так багато впливає на долю кожної людини та всього народу в цілому.

Вимоги до викладача – це система професійних якостей, що визначають успішність педагогічної діяльності. Педагогічна культура пов'язана з педагогічною мобільністю, яка проявляється в здатності швидко реагувати на обставини, що змінюються, підпорядковуючи їх вирішення перспективних педагогічних завдань розвитку особистості студентів.

Головними напрямками застосування професійних знань і умінь викладача – є виховання, навчання, освіта, розвиток і формування особистості студентів. Головна функція вчителя – управління процесами навчання, виховання, розвитку, формування. Викладач вищої школи покликаний не вчити, а направляти навчання, не виховувати, а керувати процесами виховання. І чим він виразніше розуміє цю свою головну функцію, тим більше самостійності, ініціативи, свободи надає своїм студентам.

Професійна діяльність викладача приносить моральне задоволення тільки тоді, коли щоденні заняття не стають повинністю для студентів, коли сам викладач аналізує навчальні заняття та виховні заходи, будує всю свою роботу, спираючись на наукове передбачення. Науково-педагогічні здібності передбачають участь у науково-дослідницькій роботі, постійне прагнення до нового, бажання працювати творчо, експериментувати, систематично вивчати літературу та досвід колег. Необхідно привчати студентів не тільки уважно стежити за новинками літератури, за новими дослідженнями, а й безпосередньо брати участь в науковому житті.

Організація педагогічної діяльності як культурного явища – це свідомо впорядкований процес, який розвивається на основі життєвих цілей, планів і життєвої програми учасників освітнього процесу. Індикатором культури педагогічної діяльності є моральне ставлення до своєї професійної діяльності, в іншому випадку діяльність підміняється неадекватними формами. Саме морально-естетичні відносини в професійній діяльності виступають як основа культурної педагогічної діяльності.

Професійна етика в загальному вигляді є кодексом поведінки, що забезпечують моральні характер тих взаємин між людьми, які впливають із їхньої професійної діяльності. Особливістю професійної етики є її тісний зв'язок з діяльністю членів конкретної групи та нерозривна єдність із загальною теорією моралі.

Педагогічна етика є самостійним розділом етичної науки і вивчає особливості педагогічної моралі, з'ясовує специфіку реалізації загальних принципів моральності в галузі педагогіки, розкриває її функції, специфіку змісту принципів та етичних категорій. Також педагогічною етикою вивчається характер моральної діяльності викладача і моральних відносин у професійному середовищі, розробляються основи педагогічного етикету, що представляють собою сукупність вироблених в педагогічному середовищі специфічних правил спілкування, манер поведінки людей, які професійно займаються навчанням і вихованням.

Перед педагогічною етикою стоїть ціла низка завдань: з'ясування структури та вивчення процесу формування моральних потреб викладача, розробка специфіки моральних аспектів педагогічної праці, вияв-

лення пропонуваніх вимог до морального вигляду педагога та ін. Практична діяльність викладача не завжди відповідає нормам професійної етики, що викликано складністю та протиріччями педагогічної практики, тому одне з важливих завдань педагогічної етики – у вивченні стану моральної свідомості педагога.

Серед завдань професійної етики викладача – підняти рівень морально-педагогічної підготовки викладача. Озброїти викладача знаннями, користуючись якими можна ефективно вирішувати протиріччя у навчально-виховному процесі. Вивчення педагогічної етики дає матеріал, необхідний для аналізу педагогічного процесу як процесу моральних відносин між його учасниками. Потреба суспільства передавати свій досвід і знання породила особливий вид суспільно необхідної діяльності – професійну педагогічну діяльність. Елементи педагогічної етики з'явилися разом з виникненням педагогічної діяльності як особливої суспільної функції.

Педагогічна культура є одним з важливих компонентів педагогічної майстерності. Саме на основі складових майстерності: педагогічної етики, такту, високого морального рівня, умінь ділового та міжособистісного спілкування, загальні та приватні технології цілісного навчально-виховного процесу можуть бути ефективними. У структурі педагогічної майстерності однаково важливі як професійні, так і індивідуально-особистісні компоненти. Першим приділяється достатня увага в процесі професійно-педагогічної підготовки, другі ж – результат самовиховання та самоосвіти майбутнього фахівця.

Становленню педагогічної майстерності сприяють певні якості особистості, сформовані шляхом кропіткої роботи над собою в процесі професійної діяльності. Педагогічна майстерність, як комплекс професійних знань, умінь і навичок, особистісно-ділових якостей, дозволяє організувати педагогічний процес на високому рівні з максимальною ефективністю. Його компонентами є: оволодіння та розробка технологій організації колективної та індивідуальної діяльності студентів, передача знань та формування досвіду діяльності, формування комплексу необхідних для життя якостей особистості, володіння педагогічною технікою за умови високого рівня педагогічної культури.

Отже, професійна етика та педагогічна культура викладача розглядає сутність основних категорій педагогічної моралі та моральних цінностей. Моральними цінностями можна назвати систему уявлень про добро і зло, справедливості та честі, які виступають своєрідною оцінкою характеру життєвих явищ, моральних достоїнств та вчинків людей та ін. До педагогічної діяльності застосовні всі основні моральні поняття. Однак окремі поняття відбивають такі риси педагогічних поглядів, діяльності та відносин, які виділяють педагогічну етику у відносно самостійний розділ етики. Серед цих категорій – професійний педагогічний обов'язок, педагогічна справедливість, педагогічна честь та педагогічний авторитет. Удосконалення професійної етики, педагогічної культури та компетентності викладача вищої школи стає однією з важливих проблем, вирішення якої сприятиме прогресу навчального процесу.

Література

1. Закон України «Про освіту» : проект [від 06.10.2016]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=58639
2. Етичний кодекс ученого України // Вісник Національної академії наук України. - 2009. - № 7. - С. 64-68. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnanu_2009_7_24.
3. Денищик О. І. Формування моральної культури майбутніх юристів у процесі професійної підготовки: наук.-метод. посіб. / О. І. Денищик ; за ред. О. М. Галуса. – Хмельницький: Хмельницька гум.-пед. акад., 2010. – 159 с.
4. Хоменко З. І. Психологічна характеристика формуючої програми для зміни стилю спілкування педагогів з метою оптимізації емоційного самопочуття школярів // Наукові записки. Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України. - К.: Главник, 2005. - Вип. 26, Т. 4. - С. 230-235.
5. Щербан Т. Д. Особисті властивості викладача як основа навчального спілкування. // Особисті освітні потреби в системі післядипломної педагогічної освіти: Науково-методичний збірник/ За ред. М.М. Заброцького. - Житомир-Київ, ЖОППО, 2005. - С. 54-67.

Удренас Г. І. СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ТАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ АНТИТЕРОРИСТИЧНИХ ОПЕРАЦІЙ.....	75
Церковна О. В. ДЕЯКІ АСПЕКТИ БЕЗВИННОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В ЦИВІЛІСТИЦІ.....	76
Шаран А. А. ПРИЧИНИ ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ В УКРАЇНІ.....	78
Шмаленко Ю. І. ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА ТА ПЕДАГОГІЧНА КУЛЬТУРА ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ.....	80
Шморзун О. В. ТЕМПОРАЛЬНІ МЕЖІ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВА НА ПРИЙНЯТТЯ СПАДЩИНИ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН.....	81

СЕКЦІЯ 2.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ТА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ.

Абдулкадірова Е. Е. ВИЗНАЧЕННЯ СТАДІЇ РОЗГЛЯДУ СПРАВ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПАТРУЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ.....	84
Баранов С. О. ДО ПИТАННЯ ПРО ТЕОРЕТИЧНО-ПРАВОВИЙ ЗМІСТ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ПУБЛІЧНОЇ ПОСЛУГИ.....	85
Вичавка В. І. ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ТЕРОРИЗМУ НА ДЕРЖАВНОМУ КОРДОНІ УКРАЇНИ.....	87
Денисова А. В., Гомон Д. О. КОНТРОЛЬ ЯК СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ.....	89
Жильцов О. Л. ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ МЕЖ АДМІНІСТРАТИВНОГО РОЗСУДУ.....	90
Ковальова О. В. СУЧАСНИЙ СТАН ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ В УКРАЇНІ.....	94
Коломоєць Т. О. СПЕЦІАЛЬНІ ОБМЕЖЕННЯ ДЛЯ ОСІБ, ЩО ВИКОНУЮТЬ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ АБО МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, ЯК ЗАСІБ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ: ПРІОРИТЕТИ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСУ.....	96
Котляренко О. П. УПОРЯДКУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ В МИРНИЙ ЧАС.....	96
Куценко А. О. АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НЕПОВНОЛІТНІХ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	98
Мамука О. В. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ПИТАННЯ КУРІННЯ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ.....	99
Морозова В. Ю. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ СУЧАСНИХ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ.....	100
Пирожкова Ю. В. ДІЯЛЬНІСТЬ ПРИВАТНХ ДЕТЕКТИВІВ В УКРАЇНІ: СТРАТЕГІЧНІ ПИТАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....	103
Погребняк О. Г. АДМІНІСТРАТИВНІ ПРОЦЕДУРИ ЯК СКЛАДОВА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ.....	104
Половніков В. В. ЩОДО ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ЯК ВІЙСЬКОВОГО ФОРМУВАННЯ.....	106
Постол О. І. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ ФЕНОМЕНУ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА ЗГІДНО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЮ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ».....	108
Серватюк Л. В. ПОНЯТТЯ ТА СИСТЕМА ЗАХОДІВ ПРОФІЛАКТИКИ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ УКРАЇНИ.....	111